

Dnr V/6311/2022

1.3.2022

Tillsynen av ekologiskt producerade alkoholdrycker

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Lagstiftning och anvisningar	4
2.1.	EU:s förordningar om ekologisk produktion	4
2.2.	Nationell lagstiftning	4
2.3.	Övriga tillsynsanvisningar	5
3.	Tillsynsmyndigheter.....	5
3.1.	Tillsyn över ekologiska alkoholdrycker.....	5
3.2.	Tillsyn över ekologiska livsmedel.....	6
3.3.	Tillsyn på Åland	6
4.	Valviras tillsynssystem för ekologisk produktion	7
4.1.	Anmälan till tillsynssystemet	7
4.2.	Ansvar, tillsyn och administrativa tvångsåtgärder	8
4.3.	Avgifter för systemet för tillsyn av ekologisk produktion	10
4.4.	Utträde	10
5.	Krav på åtskiljande under tillverkning, lagring och transport	10
6.	Bestämmelser om sammansättning.....	11
6.1.	Produkter som innehåller ekologiskt producerade ingredienser av jordbruksursprung	12
6.2.	Sedvanliga ingredienser av jordbruksursprung i ekologiska alkoholdrycker	12
6.3.	Jäst.....	12
6.4.	Tillsatsämnen och aromämnen samt teknologiska hjälpmedel.....	13
6.5.	Vin, fruktvin och cider	13
6.6.	Förbud mot användning av genetiskt modifierade organismer (GMO) och produkter framställda av sådana organismer	14
6.7.	Strålningsförbud	14
6.8.	Produktionsteknik	15
7.	Bestämmelser om påskrifter på förpackningar och presentation.....	15
7.1.	Förteckning över beståndsdelar.....	15
7.2.	Obligatorisk förpackningspåskrift och tillsynsmyndighetens identifikationsnummer.....	16
7.3.	Märket – kontrollerad produktion	17
7.4.	Övriga märken.....	17
8.	Krav på bokföringen	18
9.	Import av alkoholdrycker från länder utanför EU.....	19

1. Inledning

Denna anvisning har utarbetats för aktörer som bedriver kommersiell eller annan näringsmässig tillverkning, framställning, lagring, partiförsäljning, import eller export av ekologiskt producerade (nedan ekologiska) alkoholdrycker eller sprit. Anvisningen grundar sig på Europeiska unionens råds förordning (EG) nr 2018/848 (ekoförordningen), kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 (genomförandeförordningen), den reviderade versionen av genomförandeförordningen (EU) nr 2021/1165 samt kommissionens reviderade förordningar (EU) nr 2021/2305, 2021/2306 och 2021/2307 (importförordningar). Den nationella nya ekolagstiftningen (1330/2021) och EU:s nya ekobestämmelser tillämpas från och med den 1 januari 2022.

Med denna anvisning uppdateras Valvira's anvisning 3/2020 (Dnr V/9916). Uppdateringen gäller den ändrade lagstiftningen och anvisningen innehåller dessutom preciseringar av tillverkarens och partiförsäljarens skyldigheter vid tillverkning av ekologiska produkter och partihandel.

En produkt anses vara försedd med en markering som hänvisar till ekologiskt produktionssätt, om konsumenten ges en uppfattning om att produkten eller någon av dess beståndsdelar har producerats enligt produktionsreglerna för ekologisk produktion. Hänvisningen kan finnas på försäljningshöljet, andra förpackningspåskrifter, i reklammaterial eller kommersiella dokument.

Som beteckningar som hänvisar till ekologiskt produktionssätt betraktas bl.a. beteckningar som naturlig, ekologisk och biologisk och deras vanliga härledning (eko- och bio-) ensamma eller kombinerade samt orden biodynamisk, organisk och organisk-biologisk. Även vissa officiella termer som används i medlemsländerna anses hänvisa till ekologiskt produktionssätt, till exempel ecológico, økologisk, ökolo-gisch, organic, biologique, biologico, biologisch, biológico och ekologisk.

I denna anvisning presenteras de särdrag i tillverknings-, import- och partihandelsverksamheten för ekologiska alkoholdrycker som gör att verksamheten skiljer sig från motsvarande särdrag för sedvanliga alkoholdrycker.

2. Lagstiftning och anvisningar

Valvira övervakar alkoholdrycker på basis av alkohol- och livsmedelslagstiftningen samt lagstiftningen om ekologisk produktion. Med alkoholdrycker avses drycker som är avsedda att förtäras och som innehåller mer än 2,8 och högst 80 volymprocent etylalkohol. För alkoholdrycker som producerats, importerats och marknadsförts med märkning som hänvisar till ekologiskt produktionssätt gäller också alla bestämmelser som gäller sedvanliga alkoholdrycker. Dessa är både nationell lagstiftning och EU:s lagstiftning om alkoholdrycker och livsmedel. Produktionen, importen och marknadsföringen av ekologiska alkoholdrycker regleras också av de bestämmelser och föreskrifter som presenteras nedan i denna anvisning.

2.1. EU:s förordningar om ekologisk produktion

Förordningen om ekologisk produktion och märkning av ekologiskt producerade produkter reglerar produktionen av ekologiskt producerade jordbruksprodukter och livsmedel. Alkoholdrycker räknas i förordningen om ekologisk produktion som livsmedel.

EU:s förordningar om ekologisk produktion gäller som sådana i alla medlemsstater. En uppdaterad ändringshistoria av förordningen om ekologisk produktion finns bl.a. på [jord- och skogsbruksministeriets webbplats](http://jord-och-skogsbruksministeriets.webbplats.mmm.fi) (mmm.fi).

[Europeiska gemenskapens lagstiftning](http://eur-lex.eu) (eur-lex.eu) kan läsas och skrivas ut på Europeiska unionens EUR-Lex webbplats. [På EU-kommissionens webbplats](http://europa.eu) finns förutom lagstiftning även annan information om ekologisk jordbruksproduktion.

2.2. Nationell lagstiftning

I lagen om ekologisk produktion (1330/2021) och i jord- och skogsbruksministeriets förordning (7/2022) som utfärdats med stöd av den föreskrivs om ordnande av tillsynen över ekologiskt producerade jordbruksprodukter, livsmedel, alkoholdrycker och sprit i Finland, myndigheternas arbetsfördelning och kraven på egenkontroll. Bestämmelser om påföljder vid brott mot bestämmelserna finns också i den nationella ekolagstiftningen.

2.3. Övriga tillsynsanvisningar

Livsmedelsverket har publicerat detaljerade [anvisningar om ekologisk övervakning av livsmedel](#) (ruokavirasto.fi). Anvisningarna finns på Livsmedelsverkets webbplats och de kan i stor utsträckning också tillämpas på ekologiska alkoholdrycker.

3. Tillsynsmyndigheter

Organiseringen av övervakningen av ekologisk produktion och dess högsta ledning ankommer i Finland på jord- och skogsbruksministeriet. Övervakningen av ekologiska alkoholdrycker har fördelats på två olika aktörer. Valvira övervakar näringsidkare som bedriver tillverkning, partihandel, lagring, utsläppande på marknaden och import av ekologiska alkoholdrycker och sprit från tredjeländer. Tullen har till uppgift att sköta tillsynen över importen av ekologiska alkoholdrycker och sprit från tredjeländer.

3.1. Tillsyn över ekologiska alkoholdrycker

Valvira's ekotillsyn gäller alla verksamhetsutövare som tillverkar, partisäljer, lagrar, låter tillverka, exporterar eller importerar ekologiska alkoholdrycker eller sprit. Detaljförsäljning eller servering av produkter direkt till slutkonsumenten förutsätter inte att konsumenten omfattas av tillsynssystemet.

Med tillverkning avses i detta sammanhang förutom den egentliga tillverkningen även tillsats eller avlägsnande av beståndsdelar från den färdiga produkten, upptappning på flaska (förpackning), omförpackning, märkning som hänvisar till ekologiskt produktionssätt eller ändring av dessa märkningar. Valvira beviljar också dispens för användning av sedvanligt producerade beståndsdelar vid tillverkning av ekologiska alkoholdrycker.

Med tillverkning avses verksamhet där företaget deltar i tillverkningen av alkoholdrycker till exempel genom att bestämma produktens sammansättning.

Med partihandel avses försäljning av alkoholdrycker till andra än produkternas slutkonsumenter.

Med lagring avses lagring av alkoholdrycker för senare saluföring, men dock inte lagring som sker i samband med produktion, försäljningsställe, tillverkning eller import från tredje land.

Lagen om ekologisk odling gör det möjligt för de ekologiska tillsynsmyndigheterna att vid behov komma överens om att en inspektör från en annan tillsynsmyndighet inspekterar en aktör också för en annan tillsynsmyndighets räkning. Detta innebär att om man särskilt kommit överens med Livsmedelsverket kan Valvira hos tillverkaren av alkoholdrycker även inspektera alkoholfria drycker som omfattas av Livsmedelsverkets ekoövervakning, och vice versa.

3.2. Tillsyn över ekologiska livsmedel

Livsmedelsverket övervakar med undantag av alkoholdrycker tillverkning av ekologiska livsmedel, köp och import av uppsamlingsprodukter. Med import avses import från länder utanför EU vad gäller ekologiska produkter. Det praktiska tillsynsarbetet utförs av Livsmedelsverkets egna och av Livsmedelsverkets befullmäktigade inspektörer. De kommunala livsmedelsmyndigheterna ansvarar under regionförvaltningsverkens ledning för marknadstillsynen av ekologiska livsmedel och jordbruksprodukter i butiker och på andra försäljningsställen. Livsmedelsverket och kommunerna övervakar också tillverkningen och partiförsäljningen av alkoholfria eller lågalkoholhaltiga öl, vin eller andra ekologiska alkoholdrycker (högst 2,8 %).

Om näringsidkaren vid tillverkningen av alkoholdrycker använder egna ekologiska råvaror som denne har odlat eller samlat, står näringsidkaren i fråga om denna så kallade primärproduktion under Livsmedelsverkets tillsyn. Livsmedelsverket beslutar på basis av anmälan till systemet, den ekologiska planen och den första kontrollen om huruvida aktören ska anslutas till kontrollsystemet.

Livsmedelsverket beviljar dessutom tillstånd för användning av sedvanligt producerade beståndsdelar i ekologiska livsmedel. Anvisningar om hur man ansöker om dessa tillstånd finns [på Livsmedelsverkets webbplats](https://www.ruokavirasto.fi) (ruokavirasto.fi).

3.3. Tillsyn på Åland

Produktionen, marknadsföringen och importen av ekologiska livsmedel och jordbruksprodukter övervakas på Åland av [Ålands landskapsregering](https://www.aland.se) (regeringen.ax). I fråga om tillverkning och partihandel med ekologiska alkoholdrycker hör tillsynen dock till Valvira.

4. Valvira tillsynssystem för ekologisk produktion

4.1. Anmälan till tillsynssystemet

Anmälan till tillsynssystemet för ekologisk produktion förutsätter att sökanden har ett av Valvira beviljat tillstånd för tillverkning, partihandel eller import av sprit. Anmälan kan också göras i samband med ansökan om tillstånd.

Anmälan till tillsynssystemet görs skriftligen innan verksamheten inleds. I anmälan ska förutom företagarens basuppgifter även uppges verksamhetens art (till exempel tillverkning, tillverkning, lagring, import, export eller partiförsäljning). Blanketten för ansökan till tillsynssystemet finns [på Valvira webbplats](https://www.valvira.fi) (valvira.fi). Till anmälan bifogas en s.k. ekoplan. I ekoplanen beskriver aktören vilken ekologisk verksamhet företaget har, var verksamheten bedrivs och hur företaget genom praktiska åtgärder säkerställer att bestämmelserna om ekologisk produktion, tillverkning och distribution följs i olika skeden. Ekoplanen kan vara en del av planen för egenkontroll enligt livsmedelslagen och alkohollagen.

I sin anmälan förbinder sig aktören att iaktta bestämmelserna om ekologisk produktion (förordningen om ekologisk produktion och författningar som utfärdats med stöd av den) samt att vid behov som säljare skriftligen meddela återförsäljare och vidareförädlare av råvaror att märkningar som hänvisar till ekologiskt produktionsätt ska avlägsnas från de partier som inte överensstämmer med förordningen. Anmälan innehåller också aktörens samtycke till att olika inspektionsorgan och -myndigheter kan utbyta de uppgifter om tillståndshavarens verksamhet som de har granskat samt det anmälningssätt på vilket informationsutbytet kan ske.

På basis av anmälan gör Valvira en första undersökning i aktörens lokaler, där man kontrollerar att villkoren i förordningen om ekologisk produktion uppfylls. Hos tillverkarna görs kontrollen innan den ekologiska tillverkningen inleds och hos partiförsäljarna innan försäljningen av ekologiska produkter inleds. Vid inspektionen utreds bl.a.

- förfaranden för att hålla ekologiska råvaror och färdiga ekologiska produkter åtskilda från sedvanligt producerade under hela tillverkningsprocessen (transport, lagring, tillverkning och försäljning)

- att tillverkarna har intyg över att råvarutillverkare/-producenter omfattas av ekologisk tillsyn
- att partiförsäljare har intyg över att tillverkare, försäljare och/eller importörer av produkter omfattas av kontrollsystemet.
- tillverknings-, lager- och försäljningsbokföringen. Tillverkaren ska ha en uppdaterad lagerbokföring över ekologiska råvaror. Även den aktuella placeringen och mängden ekologiska produkter som lagras i lagret ska finnas i lagerbokföringen. Kravet på uppdaterad lagerbokföring gäller även partiförsäljare.
- produkternas sammansättning
- produkternas spårbarhet
- Förpackningspåskrifter och transportdokument

På basis av den godkända kontrollen skriver Valvira ett certifikat till aktören om att aktören omfattas av systemet. Ekocertifikatet är ett tidsbundet dokument med vilket aktören intygar att den tillhör tillsynssystemet. Den skrivs alltid på basis av en inspektion. [En förteckning över aktörer som hör till Valviras system](#) (valvira.fi) för ekotillsyn och som har ett giltigt certifikat finns på Valviras webbplats.

I och med den nya lagstiftningen blir ekocertifikaten digitala. Certifikaten görs i EU:s elektroniska system (Traces NT), där man för närvarande sköter dokumentationen i anslutning till ekoimport. [Certifikaten finns till offentligt i systemet](#) (Traces NT).

4.2. Ansvar, tillsyn och administrativa tvångsåtgärder

Tillverkare och importörer av alkoholdrycker ansvarar för arten och sammansättningen av de drycker som de överlåtit till konsumtion samt för att produkten och dess förpackningspåskrifter samt annan presentation överensstämmer med gällande stadganden och bestämmelser.

Valvira styr och övervakar förverkligandet av tillverkarens och partiförsäljarens ansvar. Utöver den första inspektionen utför Valvira inspektioner i verksamhetsutövarens lokaler. Efterlevnaden av bestämmelserna övervakas av tillverkarna genom årliga produktionskontroller och registerövervakning. Hos partiförsäljare strävar man efter att göra granskningar vartannat år.

Inspektionerna avtalas i allmänhet på förhand med aktören, men även oanmälda inspektioner görs. Vid behov ger Valvira i samband med inspektionen detaljerade anvisningar om hur bestämmelserna ska genomföras i praktiken.

I egenskap av tillsynsmyndighet har Valvira rätt att utan ersättning ta och få de prover som behövs för tillsynen. Dessutom övervakar Valvira de ekologiska alkoholdrycker som säljs inom ramen för marknadstillsynen.

Valviras register över tillståndshavare och alkoholdrycker som säljs i Finland är en del av tillsynen. För registret har Valvira rätt att få nödvändiga uppgifter om de produkter som säljs och om försäljningen av dem för tillsynen och statistikföringen. När en ny produkt med märkning som hänvisar till ekologiskt produktionsätt anmäls till produktregistret, skall den uppges i produkthanmälan som ekologisk produkt.

Valvira kan vid behov förbjuda att alkoholdrycker släpps ut på marknaden eller ålägga aktören att utan ersättning dra tillbaka alkoholdrycker från marknaden, om produkten eller presentationen av den strider mot de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats om den, eller om dryckens kvalitet eller eventuella olägenheter och risker för hälsan som den medför inte har övervakats på behörigt sätt eller om förbudet i övrigt är motiverat för att skydda människors hälsa.

Valvira kan med stöd av alkohollagen utan ersättning antingen för viss tid eller permanent återkalla ett tillstånd för tillverkning av eller partihandel med alkoholdrycker, om de bestämmelser, föreskrifter eller villkor som utfärdats inte iakttas eller tillståndshavaren anses ha förlorat förutsättningarna eller tillförlitligheten för tillståndet.

Med stöd av lagen om ekologisk produktion kan Valvira avbryta, helt eller delvis avsluta verksamhet som anslutits till tillsynssystemet, om verksamheten väsentligt strider mot ekologistiftningen och aktören inte har iakttagit Valviras föreläggande eller förbud att rätta till saken. Valvira kan förena ett föreläggande eller förbud med vite.

På grund av brott mot ekologistiftningen kan Valvira också ålägga aktören att betala en påföljdsavgift på minst 300 och högst 5 000 euro. Avgiften kan också påföras en aktör som bedriver verksamhet som förutsätter anslutning till tillsynssystemet utan att anmäla sig till tillsynssystemet. Vid bedömningen av påföljdsavgiftens storlek beaktas förfarandets art, skadlighet och upprepning.

Avgiften kan även låta bli att påföras eller påföras till ett lägre belopp än minimibeloppet, om gärningen kan anses vara ringa. Bestämmelser om sökande av ändring i avgifter som Valvira eller andra myndigheter fastställt finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

4.3. Avgifter för systemet för tillsyn av ekologisk produktion

Anmälan till Valviras tillsynssystem för ekologisk produktion och tillsynsinspektioner är avgiftsbelagda. I fråga om anmälan, tillsyn och andra prestationer iakttas social- och hälsovårdsministeriets förordning om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens avgiftsbelagda prestationer (1370/2021).

4.4. Utträde

Man lämnar tillsynssystemet genom att göra en skriftlig anmälan till Valvira.

5. Krav på åtskiljande under tillverkning, lagring och transport

Samma bestämmelser gäller för produktion, import och marknadsföring av ekologiska alkoholdrycker från tredjeländer som för ekologiska livsmedel i allmänhet. Om ekologiska alkoholdrycker tillverkas eller förpackas i samma utrymmen som sedvanliga producerade alkoholdrycker, ska aktören kunna hålla ekologiska råvaror och färdiga ekologiska produkter åtskilda från motsvarande sedvanliga råvaror och produkter under hela tillverkningsprocessen.

När det gäller lagring kan man säkerställa separat lagring till exempel på egna lagerutrymmen eller på markerade lagerområden/-hyllor. Om samma anordningar (till exempel tankar) används för tillverkning av ekologiska produkter som för tillverkning av sedvanliga alkoholdrycker, ska man säkerställa att de hålls åtskilda till exempel så att de ekologiska alkoholdryckerna hanteras vid olika tidpunkter. Rengöring av tillverkningsanordningar (till exempel flasklinjer, transportörer, rörsystem) innan ekologiska produkter tillverkas ska kunna verifieras i efterhand antingen i städdagboken eller i den del som gäller städning i planen för egenkontroll. I lagerbokföringen ska det finnas ett omnämnande av att den ekologiska produkt som ska lagras är ekologisk samt produktens placering och mängd i lagret.

Transport av ekologiska råvaror och färdiga ekologiska produkter i andra förpackningar än konsumentförpackningar förutsätter att förpackningarna är förseglade så att deras innehåll inte kan bytas ut. Varje ekologiskt parti ska dessutom åtföljas av ett dokument (till exempel en fraktsedel) som specificerar partiet, dess ursprung, produktionssättet och identifikationsnumret för den myndighet som övervakar ekologiska produkter.

6. Bestämmelser om sammansättning

De egentliga ekologiska livsmedlen är förädlade ekologiska livsmedel, vars jordbruksbaserade ingredienser har producerats ekologiskt till minst 95 procent. Jordbruksbaserade ingredienser är växt- och animaliska produkter samt produkter från uppsamlingsproduktion. Det ska dock finnas ett intyg över övervakningen av naturenligheten och köpverksamheten i det område där vilda bär plockas.

Ingredienser av vegetabiliskt och animaliskt ursprung (t.ex. bär, saft, socker, jäst, honung och tillsatt alkohol) utgör tillsammans ingredienser av jordbruksursprung, av vilka andelen ekologiskt producerade beståndsdelar beräknas.

Högst 5 procent av produktens ingredienser av jordbruksursprung får vara sådana sedvanligt producerade ämnen som det separat är tillåtet att använda i ekologisk produktion i bilaga IX till genomförandeförordningen 889/2008.

Andelen ekologiskt producerade ingredienser av alla ingredienser med jordbruksursprung avgör hur man på förpackningen och i marknadsföringen får hänvisa till ekologiskt produktionssätt. I alkoholdryckens namn eller det namn som beskriver dryckesgruppen får man använda en hänvisning till ekologiskt produktionssätt endast om produkten till alla delar överensstämmer med genomförandeförordningen.

Ett oförädlat livsmedel kan vara helt ekologiskt producerat. I förordningen om ekologisk produktion definieras dock inte begreppet "100 % ekologisk produkt". Om man vill marknadsföra produkten som en ekologisk produkt till 100 procent, är det i enlighet med de allmänna bestämmelserna om förpackningsmärkning en förutsättning att den endast innehåller ekologiskt producerade ingredienser. Produkten får då inte heller innehålla t.ex. tillsatt vatten, tillsatsämnen eller andra icke-jordbruksingredienser.

6.1. Produkter som innehåller ekologiskt producerade ingredienser av jordbruksursprung

Ekologistiftningen gör det möjligt att ange även mindre ekologiska ingredienser i produktens innehållsförteckning. I förteckningen över ingredienser för sedvanliga produkter som innehåller ekologiska ingredienser kan man om man så önskar ange vilka beståndsdelar som är ekologiskt producerade. I sådana fall skall den totala procentandelen ekologiska ingredienser av den totala mängden av ingredienser av jordbruksursprung anges. Dessa produkter får inte marknadsföras som ekologiska produkter, men tillverkaren ska omfattas av ekologisk tillsyn. Flaggan för ekologisk produktion får inte användas, men tillsynsmyndighetens kod ska läggas till i förpackningspåskrifterna.

6.2. Sedvanliga ingredienser av jordbruksursprung i ekologiska alkoholdrycker

I ekologiska livsmedel får användas endast de sedvanliga ingredienser av jordbruksursprung som räknas upp i bilaga IX till genomförandeförordningen 889/2008, eftersom de inte produceras tillräckligt ekologiskt inom EU och inte heller finns tillgängliga i tredjeländer. Om den sedvanliga beståndsdel som används inte finns med i förteckningen i ovan nämnda bilaga, kan tillstånd för tillfällig användning av den i tillverkningen av alkoholdrycker sökas hos Valvira. En förutsättning för att tillstånd ska beviljas är att aktören kan påvisa att ingrediensen i fråga inte produceras tillräckligt ekologiskt inom EU och att den inte kan importeras från tredjeländer utanför EU.

Samma beståndsdel får inte användas samtidigt både ekologiskt och sedvanligt producerad vid framställningen av en ekologisk produkt.

6.3. Jäst

Vid förädlingen av ekologiska livsmedel kan man använda de mikroorganismer och mikropreparat som normalt används vid förädlingen av livsmedel. Jästsvampar och jästprodukter som inte har producerats ekologiskt kan användas vid tillverkningen av alkoholdrycker tills det finns ekologiska jästsvampar att tillgå. Jäst och jästprodukter räknas som ingredienser från jordbruket.

6.4. Tillsatsämnen och aromämnen samt teknologiska hjälpmedel

Det finns betydligt färre tillsatser som är tillåtna för ekologiska produkter än för motsvarande sedvanliga produkter. Av aromerna är till exempel endast ekologiska aromer och naturliga aromämnen tillåtna. I bilaga V till genomförandeförordningen 2021/1165 finns en förteckning över de beståndsdelar och teknologiska hjälpmedel och andra ämnen som inte härstammar från jordbruket och vars användning i ekologiska livsmedel är tillåten på de villkor som nämns i bilagan. Dessa är vissa tillsatser, såsom mjölksyra, koldioxid, vinsyra, äppelsyra, askorbinsyra, citronsyra, hushållsvatten m.m.

Med några undantag finns det inga bestämmelser om användningen av tillåtna tillsatsämnen i bestämmelserna om ekologisk produktion. Det har dock fastställts begränsningar eller särskilda förutsättningar för användningen av vissa ämnen. Om inga andra bestämmelser finns iakttas de allmänna bestämmelserna om tillsatsämnen och god tillverkningssed i fråga om bruksmängderna. Dessutom bör det noteras att de tillsatsämnen som nämns i genomförandeförordningen inte får användas fritt i ekologiska produkter, utan endast i de livsmedel och alkoholdrycker för vilka de är tillåtna enligt de allmänna bestämmelserna om tillsatsämnen.

6.5. Vin, fruktvin och cider

Den högsta halten av sulfit i ekologiskt rött vin är 100 mg/l (150 mg/l i konventionellt producerade viner), 150 mg/l i vitt och rosévin (200 mg/l i konventionellt producerade viner), när mängden restsocker i dessa viner är under 2 g/l. För övriga ekologiska viner har maximikoncentrationen sänkts till 30 mg/l från den maximala mängd sulfit som föreskrivs för normalt produktionssätt. Den högsta tillåtna halten i vin och cider från ekologiska frukter är 100 mg/l (200 mg/l i normalt producerade produkter). De årliga väderförhållandena kan medföra förändringar i dessa gränsvärden.

EU-kommissionens genomförandeförordning om ekologiska viner (203/2012) har tillämpats från och med den 1 augusti 2012. I fråga om tidigare producerade viner där endast de druvor som använts vid tillverkningen har odlats ekologiskt och det inte finns några bevis för att det finns ett sätt att producera vin enligt förordningen om ekologisk produktion av vin, får "vin från ekologiska druvor" anges.

Viner som har märkts på detta sätt och som har producerats eller släppts ut på marknaden före den 31 juli 2012 får säljas till dess att lagren har tagit slut. Detta märknings sätt försvinner småningom. På sådana viner får EU:s ekologotyp inte användas.

6.6. Förbud mot användning av genetiskt modifierade organismer (GMO) och produkter framställda av sådana organismer

Det är förbjudet att använda genetiskt modifierade organismer och produkter som framställts av sådana organismer i ekologiska produkter. I alkoholdrycker kan sådana ämnen vara till exempel stärkelse, jäst, mjölk-, äppel-, askorbin-, citron- och vinsyra samt pektin. Förbudet mot användning av GMO gäller också processhjälpmedel, till exempel lösningsmedel.

Ansvar för att förbudet mot användning av genetiskt modifierade organismer följs ligger hos tillverkaren av den ekologiska produkten. Tillverkaren ska vid avtal om varuleveranser säkerställa att leverantören känner till förbudet mot användning av genetiskt modifierade organismer i ekologisk produktion. Leverantören ska säkerställa att det inte uppstår någon förväxling mellan olika typer under lagringen, tillverkningen eller transporten. Tillverkaren ska av varuleverantören begära ett intyg om att beståndsdelen eller tillverkningshjälpämnet i fråga inte är genetiskt modifierat eller ett derivat av en sådan produkt. När tillståndshavaren tar emot varan ska denne försäkra sig om att partiet åtföljs av ovan nämnda intyg. Om det inte finns något intyg kan produkten inte användas för framställning av en ekologisk produkt förrän partiet är säkert. De partivisa intygen ska förvaras i bokföringen över ekologisk tillverkning.

6.7. Strålningsförbud

Ekologiska produkter eller ingredienser som används i dem får inte bestrålas. Strålning används bl.a. för att säkerställa kryddor och örter s hållbarhet. Strålningsförbudet övervakas med motsvarande handlingar, försäkringar och förfaranden som genomförandet av förbudet mot användning av genetiskt modifierade organismer.

6.8. Produktionsteknik

I ekologiska produkter är det förbjudet att använda sådana tekniker med vilka man vid förädling eller lagring försöker återställa eller korrigera produktens egenskaper. Närmare information om tillåtna tekniker och tillsatsämnen och hjälpämnen för tillverkning finns i författningarna om ekologisk produktion.

7. Bestämmelser om påskrifter på förpackningar och presentation

7.1. Förteckning över beståndsdelar

På försäljningsförpackningen för alkoholdrycker, inkl. ekologiska alkoholdrycker, är förteckningen över beståndsdelar inte obligatorisk. Om ingrediensförteckningen finns i produkten ska den innehålla alla ingredienser i produkten.

Ekoförordningen förutsätter att det av produktinformationen om förädlade livsmedel framgår vilka av de använda ingredienserna som är ekologiskt producerade, om produkten också innehåller sedvanligt producerade ingredienser av jordbruksursprung.

I förteckningen över beståndsdelar nämns tillverkningsämnen och tillsatsämnen i fallande ordning enligt den vikt som använts vid tillverkningen. Tillsatt vatten och andra tillverkningsämnen anges i den ordning som deras slutliga viktandelar i drycken anger. Blandningar av frukt, grönsaker, kryddor eller örter, där ingen beståndsdel har en dominerande ställning, kan också anges i annan ordning så att detta anges i samband med att beståndsdelarna anmäls (t.ex. i "varierande proportioner"). Alla socker kan endast anges med den allmänna benämningen "socker".

I förpackningspåskrifterna anges förutom det gruppnamn som anger användningsändamålet även tillsatsämnets namn eller nummerkod, till exempel oxidationshämmande medel (citronsyra) eller alternativt oxidationshämmande medel (E330). Om ett tillsatsämne hör till flera än en grupp, bestämmer det huvudsakliga användningsändamålet för tillsatsämnet gruppnamnet. Ett tillsatsämne som inte hör till någon grupp anges med namn eller sifferkod.

Ett tillsatsämne som har använts som hjälpämne i tillverkningen, som lösningsmedel eller bärare av övrig tillsatsämne eller som är nödvändiga för ämnets funktion behöver inte uppges. Tekniska hjälpmedel för tillverkningen av produkten behöver inte märkas på förpackningen, om hjälpämnet inte längre har ett teknologiskt syfte med slutprodukten.

I ekologiska produkter är det tillåtet att använda antingen ekologiska aromer eller naturliga aromer. Aromer anges som "arom/aromer" eller som "ekologisk arom" eller "naturlig arom". Namnet kan förses med namnet på den produkt från vilken aromen har erhållits (t.ex. naturlig jordgubbsarom).

7.2. Obligatorisk förpackningspåskrift och tillsynsmyndighetens identifikationsnummer

På ekologiska produkter ska alltid uppges identifikationsnummer och/eller namn på den myndighet/det tillsynsorgan som ansvarar för övervakningen av produktens sista tillverkningsfas. Denna tillsynsmarkering placeras på förpackningen i samma synfält som EU:s ekologotyp och råvarornas ursprungsbeteckning. Om det är fråga om en vanlig produkt som innehåller ekologiska ingredienser, placeras identifikationsnumret i direkt anslutning till tillverkarens namn och adress. Tillsynsmyndighetens, i fråga om alkoholdrycker Valvira, identifikationsnummer ska anges även i samband med den ekologiska produkten i transportdokumenten.

[Namn och identifikationsnummer för alla myndigheter och tillsynsorgan som ansvarar för ekologisk övervakning](#) i medlemsstaterna finns bl.a. på EU-kommissionens webbplats.

Valviras identifikationsnummer är FI-EKO-301.

EU:s ekologotyp för förpackade produkter är ett s.k. Euro-blad med EU-stjärnor i form av ett blad mot grön bakgrund. I samband med EU-märkningen kan det finnas andra privata, nationella eller regionala kännetecken. Om produktens etikett är utskriven på en enfärgsskrivare kan även ekologotypen ha samma färg. [Närmare anvisningar finns i EU:s anvisning.](#)

De obligatoriska omnämningarna ska anges på förpackningen så att det i samma synfält finns gemenskapens ekologiska märke, i samband med detta tillsynsmyndighetens identifikationsnummer samt ett omnämning av var produktens jordbruksbaserade råvaror har producerats ("EU-jordbruk", "Icke-

EU-jordbruk", även namnet på produktionslandet kan användas, "Finskt jordbruk").

Beteckningen "Finskt jordbruk" (eller "EU-jordbruk") får användas endast om minst 95 procent av råvarorna av jordbruksursprung (enligt vikt) har producerats i Finland (eller EU).

Ursprungsbeteckningarna på finska håller på att förändras. De gamla märkningarna "Valmistettu Suomessa" och "Valmistettu EU:ssa" får användas i tillverkningen till utgången av 2022. Motsvarande nya beteckningar på finska är "Suomen maataloudesta" (eller "EU:n maataloudesta"). Nya märkningar får redan användas, men de är obligatoriska från början av 2023.

7.3. Märket – kontrollerad produktion

På ekologiska produkter som producerats i Finland (tillverkade, förpackade eller märkta) kan myndighetens märke "Luomu - kontrollerad ekoproduktion" (det s.k. solmärket) användas. Även om märket är finskt förutsätter det inte att råvaran har inhemskt ursprung. Innehavaren av märket är jord- och skogsbruksministeriet och ansökan om rätt att använda märket görs hos Livsmedelsverket. Livsmedelsverket ger närmare information om villkoren för användningen av märket, de grafiska anvisningarna och de produkter som har rätt att använda märket.

7.4. Övriga märken

Utöver de ovan beskrivna märkena kan man i ekologiska produkter också använda olika ekologiska organisationers märken. Dessa är bl.a. Nyckelpige-märket (Luomuliitto ry:s märke), Demeter och Biodys märke (Biodynaminen yhdistys ry:s märke). För rätten att använda privata ekologiska organisationers märken finns egna regler och tillsynsförfaranden.

Användningen av ett ekologiskt märke som ges ut privata organisationer hänvisar också till ett ekologiskt produktionssätt för produkten och förutsätter således att den omfattas av myndighetens övervakningssystem.

8. Krav på bokföringen

Den som tillverkar ekologiska alkoholdrycker ska i sin bokföring förvara följande uppgifter/dokument

- Uppgifter om köpta råvaror, deras aktuella lagersaldo samt satskoder (för ekologiska råvaror antecknas i dokumentet att det är fråga om ekologiskt producerade råvaror)
- Leverantörer av ekologiska råvaror och årliga intyg över att leverantörerna av ekologiska råvaror omfattas av ekoövervakningen
- Resultaten av mottagningskontrollerna (för de mottagna råvarorna har man kontrollerat att förpackningarna är förseglade och att de innehåller anteckningar om det kontrollorgan eller den kontrollmyndighet som ansvarar för kontrollerna)
- Leverantörens partispecifika försäkringar om att de råvaror eller tillverkningshjälpmedel som använts vid tillverkningen inte är bestrålade eller genmodifierade
- Uppgifter om råvaror som använts vid tillverkningen
- Eventuellt tillstånd att använda normalt producerade råvaror i ekologiska produkter.
- Uppgifter om sålda ekologiska produkter, deras antal, satskoder och mottagare

En aktör som bedriver partihandel med ekologiska alkoholdrycker ska i sin bokföring förvara följande uppgifter/dokument

- Uppgifter om de ekologiska produkter som köpts och finns i lager, deras aktuella lagersaldo samt partinummer
- Leverantörer av ekologiska produkter och årliga intyg över att leverantörerna av ekologiska produkter (tillverkare/partiförsäljare/importör) omfattas av ekotillsynen
- Resultaten av mottagningskontrollerna (för de mottagna produkterna har man kontrollerat att förpackningarna är stängda och att produktens förpackningspåskrifter uppfyller kraven i ekologistiftningen)

- Uppgifter om sålda ekologiska produkter, deras antal, mottagare och vid behov satskoder

Rapporteringen till Valvira om alkoholdrycker som marknadsförs som ekologiska alkoholdrycker (produktanmälan, uppgifter om kärl och leverans) skiljer sig inte från rapporteringen om andra alkoholdrycker. Produkten ska anges som ekologisk produkt i produktdeklarationen.

9. Import av alkoholdrycker från länder utanför EU

I samband med ekotillsynen avses med import till EU-området import från s.k. tredjeländer från länder utanför EU. Fri rörlighet för varor från EU:s medlemsländer till Finland är handel på den inre marknaden, på vilken bestämmelserna om import inte tillämpas. Island, Liechtenstein och Norge hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och jämställs därför med länder på gemenskapens inre marknad. Det är också fråga om handel på den inre marknaden om ekologiska produkter med ursprung i ett tredjeland importerats till Finland via ett annat medlemsland så att tullklareringen har gjorts i det landet.

EU-kommissionen har bekräftat att ekologiska produkter som importerats från flera länder (Argentina, Australien, Kanada, Chile, Costa Rica, Indien, Israel, Japan, Nya Zeeland, Tunisien, Sydkorea, Schweiz, USA och Storbritannien) följer kraven i EU:s förordningar om ekologisk produktion. Innehavaren av ett tillstånd för partiförsäljning får alltså under de förutsättningar som anges i importförordningarna föra in ekologiska alkoholdrycker från dessa länder till Finland efter att ha sökt sig till Valviras system för ekokontroll.

Enligt kommissionens äldre genomförandeförordning 1842/2016 blev kontrollcertifikatet för import av ekologiska produkter elektroniskt 19.10.2017. De partivisa inspektionscertifikat som använts i samband med import av ekologiska produkter från tredje land införs i kommissionens elektroniska Traces NT-system.

I systemet används benämningen eCOI för inspektionscertifikaten. I systemet skapas cCOI antingen i utgångslandet av en inspektionsanläggning som godkänts av kommissionen eller så gör importen i Finland det.

Valvira godkänner finländska importörer av alkoholdrycker i Traces NT-systemet. [Ansökan att gå med i systemet görs direkt på EU:s webbplats](#) så att en person i företaget ansöker om företagsspecifika huvudanvändarrättigheter. Efter att ha fått koden kan denna person själv bevilja ytterligare rättigheter enligt företagets behov till andra arbetstagare eller till de speditorsfirmor som sköter importen.

Utöver de ovan beskrivna ekodokumenterna ska försändelsen vid import av ekologiska alkoholdrycker alltid åtföljas av andra dokument som behövs vid import av alkoholdrycker, till exempel det administrativa följedokumentet VI1 för viner.

I fråga om ekologiska alkoholdrycker som importeras från tredje land ska importören alltid göra en partivis anmälan till Valvira i god tid innan varorna uppvisas för Tullen. Mottagningen av alkoholdryckspartier meddelas till Valvira på blanketten: [Rapport om ekologiska produkter som importerats från tredjeländer](#) (valvira.fi). Importhandlingar, inkl. eCOI-dokument som skrivits ut från TRACES NT-systemet förvaras av importören i sin egen bokföring.

Mer information   alkoholi@valvira.fi

Direktör

Jussi Holmalahti
Jussi Holmalahti

Överinspektör

Markku Keskimäki
Markku Keskimäki

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket
för social- och hälsovården

Tillstånds- och tillsynsverket för
social- och hälsovården, Valvira

Bangårdsvägen 9, 00520 Helsingfors
PB 43, 00521 Helsingfors
Koskenranta 3, 96100 Rovaniemi

Telefon 0295 209 111
kirjaamo@valvira.fi
valvira.fi